

Dante Alighieri,
Comitato del Twente
Park de Kotten 217
7522 EL Enschede
Tel. 053 4351796

E-mailadres: alidante@solcon.nl

Enschede, december 2016

Cari soci,

Hierbij weer het programma voor de komende maanden. Wilt u steeds goed letten op de aanvangstijd van een bijeenkomst? Een lezing in februari hebben we helaas nog niet vast kunnen leggen.

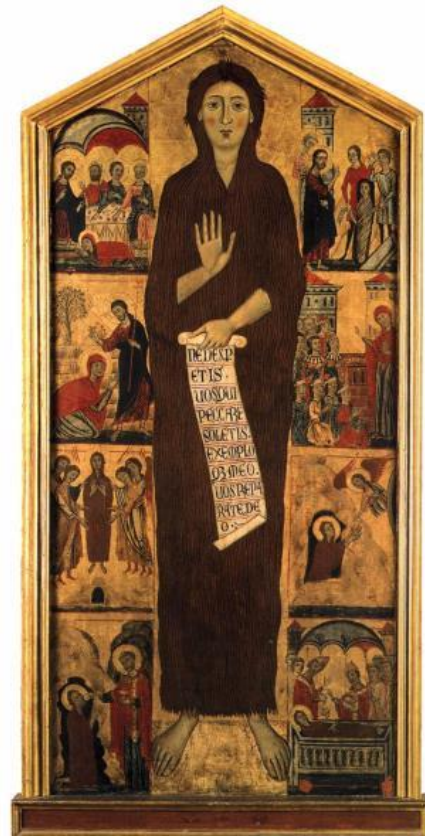
De bijeenkomsten in december, januari en maart

Vrijdag	9 december 2016	20.00 uur:	Lezing 'Maria Magdalena, femme fatale van het christendom' door mevrouw Jeanne van der Stappen-Heyvaert
Vrijdag	20 januari 2017	19.30 uur:	Italiaanse avond over Le Marche, onder leiding van Rolf en Inge Smit Deze bijeenkomst vindt plaats in samenwerking met het Nederlands Klassiek Verbond en de Vereniging Ex Oriente Lux in Het Kottenparkcollege
Dinsdag	14 maart 2017	15.00 uur:	Rondleiding tentoonstelling 'Cinquecento – schilderkunst uit het hart van de renaissance' in Rijksmuseum Twenthe

De lezing 'Maria Magdalena, femme fatale van het christendom' door Jeanne van der Stappen

'Dé Maria Magdalena heeft nooit bestaan. In elk geval niet als één coherent geheel. Maria Magdalena is een samensmelting van verschillende vrouwen. Al in het vroege christendom worden de diverse Maria's met elkaar in verband gebracht en in de zesde eeuw voorgoed ineengeschoven tot één figuur. Historisch gezien is Maria Magdalena een soort waaier. Opgevouwen vertoont die een veelvoud aan historische, Bijbelse en apocriefe elementen, samengeklapt zien we slechts één vrouw. De beeldende kunst heeft deze vrouw van een homogeen uiterlijk voorzien: jong, mooi, blond en prominent aanwezig in de belangrijkste scènes uit de passie. Iconografisch zijn de voorstellingen grofweg in te delen in drie groepen: Magdalena in verhalende, Bijbelse of apocriefe voorstellingen, als naam- of beschermheilige kenbaar door haar attribuut, de zalfpot, en als heremiet in de woestenij.'

Meester van de Magdalena, *Maria Magdalena met scènes uit haar leven*, 1280
Tempera op paneel,
Florence, Gallerie dell'Accademia

In bovenstaand citaat van Ann-Sophie Lehman in Kunstschrift december 2005, komen alle elementen uit de lezing aan de orde.

Ons lid Jeanne van der Stappen is bij velen van u wel bekend. Zij heeft Cultuurwetenschappen aan de Open Universiteit gestudeerd en geeft vrijwel elk jaar een lezing bij ons.

Datum en plaats: vrijdag 9 december om 20.00 uur in Ariënsstaete, Lijsterstraat 30, 7523 ET Enschede
Introductie: Toegestaan voor € 3,50 per persoon

Italiaanse avond over Le Marche (serata Marchegiana) met Rolf en Inge Smit

Op deze avond wordt de nadruk gelegd op onbekende kunst uit de Marken. Daarbij zullen centraal gesteld worden het volk van de Piceni, de Romeinse mozaïeken uit Sant'Angelo in Vado en Federico da Montefeltro en zijn Urbino. Met name de raadselachtige cultuur van de Piceni zal niet veel mensen bekend zijn.

Er zal ook een proeverij zijn met wijn uit Le Marche met wat hapjes.

Rolf en Inge Smit hebben een kleinschalige agriturismo en B&B Ca'Beto in de Marken vlakbij Urbino, de stad waarin Rafaël geboren is. Ze hebben hun hart verpand aan Italië. Samen hebben ze ook vele reizen naar Italië geleid, en doen dat nog steeds.

Datum en plaats: vrijdag 20 januari om 19.30 uur in het Kottenparkcollege, Lyceumlaan 30 te Enschede.
Vrije toegang

Rondleiding tentoonstelling 'Cinquecento – schilderkunst uit het hart van de renaissance'

Misschien heeft u het gelezen. In februari komt er in Rijksmuseum Twenthe 'Italiaanse Topkunst'. Meer dan 40 topstukken van o.a. Rafaël, Titiaan en Bellini, afkomstig uit de Pinocoteca Tosio Martinengo in Brescia, zullen te zien zijn op de tentoonstelling 'Cinquecento – schilderkunst uit het hart van de renaissance'. Nooit eerder waren in Nederland gelijktijdig zoveel schilderijen van Italiaanse meesters te zien.

We organiseren in maart via Dante een rondleiding door deze tentoonstelling. Als u hieraan deel wilt nemen zal u zich van tevoren moeten aanmelden. Er is slechts plaats voor 20 personen! Verdere informatie hierover zal verstrekt worden eind januari of begin februari.

Naast de bijeenkomsten, georganiseerd door het comitato del Twente kunt u ook nog op een andere manier, dicht bij huis of thuis, van de Italiaanse cultuur genieten.

- Tentoonstellingen

1. 'De goddelijke renaissance'.

Museum Boijmans Van Beuningen in Rotterdam toont van 15 oktober 2016 tot en met 15 januari 2017 de meesterwerken van Fra Bartolommeo (1473-1517), de Italiaanse kunstenaar-monnik uit Florence. Leonardo da Vinci, Rafaël, Michelangelo en Fra Bartolommeo zijn de vier belangrijkste kunstenaars van de Hoogrenaissance. Voor het eerst reizen schilderijen van Fra Bartolommeo naar Nederland, elf in totaal. In Rotterdam worden deze schilderijen na vijfhonderd jaar herenigd met 140 voorbereidende tekeningen.

Fra Bartolommeo schilderde voornamelijk religieuze voorstellingen. Dit deed hij, nadat hij monnik was geworden, vooral in het beroemde klooster van San Marco in Florence. Zijn schilderijen kenmerken zich door de heldere en harmonieuze composities. Fra Bartolommeo is vooral bekend vanwege meer dan 1.000 tekeningen die hij maakte voordat hij begon aan zijn schilderijen. De grootste collectie tekeningen van Fra Bartolommeo wereldwijd is in het bezit van Museum Boijmans Van Beuningen. U zult zich laten verrassen door de bijzondere getekende voorstudies en de schilderijen waarvoor ze gebruikt werden. Elf schilderijen, variërend van een klein privé-altaar tot imposante altaarstukken van vier meter hoog, zijn het glorieuze eindresultaat. Deze tentoonstelling is exclusief in Rotterdam te zien.

2. 'Een plantaardig verhaal'

De tentoonstelling bestaat uit een verzameling doeken en tekeningen die door Sandra Tenconi bijeen zijn gebracht nadat ze Oost-Indische inkt, houtskool en oude oliewerken weer tevoorschijn had gehaald en er enkele recente acrylwerken en speciaal voor deze tentoonstelling gemaakte werken aan toe heeft gevoegd. Een eerbetoon aan de "te eten natuur", met altijd de ogen gericht op de pan of op je bord. Kolen en tomaten, courgettes en artisjokken, wortels en paddestoelen. Alle soorten fruit. Een hedendaags eerbetoon aan de geschiedenis van de kunst, van Caravaggio tot aan de gouden eeuwen van de Vlaamse schilderkunst, tot werken die de muren van musea in de hele wereld sieren.

Vlees, vis en wild ontbreken. De werken zijn op speelse wijze tot stand gebracht als in dichtelijke vorm gegoten groente en fruit uit haar bostuin tot de courgettes (waarom ze beroemd is. De afbeeldingen worden bijna driedimensionaal, acryl kleuren die op krachtige wijze met een paletmes op het doek zijn aangebracht in haar meest recente werken. Figuren die klaar lijken te staan om uit zichzelf in de pan te springen. De wijn in de grote fles op haar oudste werk, geperst uit Italiaanse druiven, mocht niet ontbreken. Een aandenken voor de Nederlandse liefhebbers van Italië en de Italiaanse zon.

Deze tentoonstelling, in het kader van de eerste Editie van La Settimana della Cucina, is te bezichtigen tot 23 december in het Instituto Italiano di Cultura te Amsterdam.

- Boeken

Allereerst een belangrijk bericht van:

LIBRERIA BONARDI

Entrepotdok 26 1018 AD Amsterdam

tel. 0031-20-6239844

lb@bonardi.nl www.bonardi.nl

Na 39 jaar moeten we onze boekwinkel helaas sluiten.

Reden: de sterk verminderde boekenverkoop.

Definitieve sluitingsdatum: 31 maart 2017.

Tot eind februari 2017 kunnen we nog alle, niet in de winkel aanwezige Italiaanse boeken voor u bestellen.

1. ‘Noli me tangere’ geschreven door Andrea Camilleri (€ 19,95)

Laura Garaudo is een begaafde jonge vrouw, getrouwd met de beroemde schrijver Mattia Todini. Ze schrijft zelf ook en vult haar leven daarnaast met kunst, toneel en mannen. Ze is gezond maar wordt soms overvallen door een neerslachtige bui, een ghibli, dan trekt ze zich enkele dagen terug in de slaapkamer. Na de laatste ghibli gaat ze naar hun zomerhuis in Gonalone. En dan verdwijnt ze spoorloos. Inspecteur Maurizi wordt ingeschakeld. Maar is er wel sprake van een misdrijf? Of heeft zij zelf, op zoek naar het wezenlijke van het bestaan, de weg naar een ander leven ingeslagen?

2. ‘Altaj’ geschreven door Wu Ming (€ 21,95).

Een spannende politieke thriller over het conflict van het Ottomaanse rijk en de Republiek van Venetië. Emanuele De Zante is de oren en de ogen van de inquisitie in Venetië. Hij is ook Jood - een feit dat hij jarenlang met succes verborgen wist te houden. Na een ontploffing in het wapenarsenaal van Venetië wordt hij ervan beticht een spion te zijn. Voor de Turken? Voor de Joden? Tegen de christenen in ieder geval. Hij ontvlucht Venetië, herontdekt zijn Joodse identiteit en raakt betrokken bij een plot om Cyprus tot een thuishaven voor de in Europa opgejaagde Joden te maken. Maar altijd speelt de vraag: wie is hij werkelijk en hoeveel keer kan een man een nieuwe identiteit aannemen?

3. ‘Een onmogelijke ontmoeting met Pier Paolo Pasolini’ (bijna waargebeurd) geschreven door Emanuele Trevi (€ 19,95).

Rome, begin jaren negentig. Een wat cynische schrijver vindt werk in het archief van de Pier Paolo Pasolini Stichting. Zijn baas daar is Laura Betti, een voormalig actrice, Pasoliniker, die zichzelf als de enige ware geestelijke erfgenaam van diens werk ziet. Terwijl de schrijver het onvoltooide laatste werk van Pasolini analyseert (*Petrolio of wel Olie*), krijgt hij het voortdurend met Laura aan de stok. En zo leert hij allerlei facetten van de persoonlijkheid van Pasolini kennen. Pasolini helpt hem afscheid nemen van zijn jeugd en leert hem de mysteriën van het leven te ontrafelen.

4. ‘Het verhaal van het verloren kind’ (deel 4 van de Napolitaanse romans: *Volwassenheid-Ouderdom*) geschreven door Elena Ferrante (€ 24,99).

Tegen de achtergrond van een gevaarlijk Napels en een wereld die voortdurend verandert, beweegt het verhaal van Elena’s en Lila’s levenslange vriendschap zich naar de ontknoping. Lila en Elena zijn nu volwassen: ze hebben de grillen van het leven leren kennen. Ze hebben gevochten om te ontsnappen aan de Napolitaanse volksbuurt waar ze opgroeiden. Elena heeft gestudeerd, is getrouwd, naar Florence verhuisd, heeft kinderen gekregen en is inmiddels een gevierd schrijfster. Lila daarentegen is er nooit in geslaagd los te komen van haar geboortestad. Ze is weliswaar een succesvol ondernemer geworden, maar haar succes heeft haar steeds dichterbij de corruptie en criminaliteit gebracht die de buurt in hun greep houden. Want Lila is onstuitbaar, onhandelbaar en onvergetelijk.

- Film ‘Perfetti Sconosciuti’

Op een avond nodigen Eva en Rocco een groep oude vrienden uit voor een etentje. Het gesprek valt op overspel en smartphones en voor je het weet liggen alle telefoons op tafel. Er wordt om het hardst geroepen dat er geen geheimen zijn onder elkaar. Een voor een worden alle smsjes en mails voorgelezen. Wat begint als wat licht vertier onttaardt in een ontluisterend drama. Naarmate de avond verloopt komen er steeds meer lijken uit de kast.

Perfetti Sconosciuti (Perfect Strangers) draait vanaf 17 november in de bioscoop.

Nederlandse regisseur wint Italiaanse prijs.

Regisseur Erik van Empel heeft afgelopen oktober de Prix Italia gewonnen voor ‘Paolo Ventura, de Verdwijnende Man’, een documentaire over de gelijknamige Italiaanse kunstenaar. Hij krijgt de prestigieuze prijs in de categorie Performing arts.

Paolo Ventura (1968, www.paoloventura.com) begon als modiefotograaf, maar stopte daarmee omdat hij geen echte interesse in mode had. Hij ging autonoom werk maken, geïnspireerd door de beelden die hij voor zich zag als zijn oma hem over de Tweede Wereldoorlog vertelde. Met de fotoseries ‘War Souvenir’ en ‘Winter Stories’ veroverde hij de kunstwereld. Zijn werk werd opgenomen in collecties van vooraanstaande musea in Italië, Frankrijk en de VS. The New Yorker beschreef zijn werk als “resonant and foreboding, his images of fogbound streets and canals are irresistible fictions”.

De documentaire toont hem aan het werk in zijn schuur, bovenop een verlaten berg. Daar creëert hij een tijdloze, melancholische wereld. Ventura vertelt over zijn carrière en over zijn werkwijze.

De Prix Italia is de oudste Europese mediaprijs en wordt jaarlijks door de Italiaanse publieke omroep RAI uitgereikt aan de beste radio-, televisie- en internetprogramma’s. Aan de prijs is een geldbedrag van 17.000 euro verbonden.

‘Paolo Ventura, de Verdwijnende Man’ is een coproductie van Het Uur van de Wolf (NTR) en Zuidenwind Filmproducties. Vorig jaar beleefde de documentaire op het Nederlands Film Festival zijn première.

Groningers ontdekken geheime boodschap in Rome.

Twee onderzoekers van de Rijksuniversiteit Groningen hebben in Rome onder een gigantische obelisk een verborgen boodschap ontdekt. De obelisk van 300 ton was opgericht in 1932 door de fascistische dictator Mussolini.

De boodschap, de Codex Fori Mussolini, was bedoeld voor een publiek in de verre toekomst, bijvoorbeeld als de obelisk omver zou worden gehaald. De Latijnse tekst was tijdens de bouw verstopt en daarna snel in vergetelheid geraakt. Bettina Reitz-Joosse en Han Lamers herontdekten de tekst, vertaalden hem en publiceerden er onlangs een boek over.

De tekst vertelt de geschiedenis van het Italiaanse fascisme volgens de fascistten zelf. Volgens de tekst staat Italië na de Eerste Wereldoorlog aan de rand van de afgrond. Mussolini verschijnt door goddelijk ingrijpen en maakt het land met zijn bovenmenselijke gaven weer succesvol.

De tekst werd op perkament geschreven en verfraaid in een destijds beroemd atelier in Rome. Door in het Latijn te schrijven refereren de Italiaanse fascistten naar het Romeinse rijk dat zij wilden herstellen. Tegelijkertijd beschouwden zij het Latijn ook als eeuwige taal die bij uitstek geschikt was om met lezers in te toekomst te communiceren, aldus de onderzoekers. Tot op de dag van vandaag ligt de ‘Codex’ onder de obelisk op het Foro Italico.

Overige bestuursmededelingen

- Berichten via e-mail

Van een aantal leden hebben wij het e-mail adres. Als u uw mailadres doorgeeft, dan kunnen wij u vlak voor een bijeenkomst een herinnering sturen. Misschien wilt u ook de Nieuwsbrief per e-mail ontvangen. Dat scheelt de vereniging in afdruk- en verzendkosten! Als u belangstelling heeft voor een van deze mogelijkheden, wilt u dat dan aan ons doorgeven via een berichtje aan alidante@solcon.nl? En als uw e-mail adres verandert, vergeet dan niet ons uw nieuwe adres toe te sturen!

Als u interessante informatie over Italië of leuke nieuwtjes uit Italië voor onze leden heeft, laat het ons dan weten! Dan kunnen we het opnemen in de nieuwsbrief. De nieuwsbrief is niet alleen voor de leden, maar ook van de leden!! Tenslotte probeert uw redacteur ook overal informatie vandaan te halen.

We hopen u op een van onze bijeenkomsten te mogen begroeten.
Wij wensen u fijne feestdagen toe, en een goed, en vooral ook gezond 2017!

					<u>B</u>	<u>E</u>	<u>F</u>	<u>A</u>	<u>N</u>	<u>A</u>				
				<u>L</u>	<u>U</u>	<u>N</u>	<u>E</u>	<u>D</u>	<u>I</u>					
<u>A</u>	<u>L</u>	<u>B</u>	<u>E</u>	<u>R</u>	<u>O</u>	<u>D</u>	<u>I</u>	<u>N</u>	<u>A</u>	<u>T</u>	<u>A</u>	<u>L</u>	<u>E</u>	
			<u>L</u>	<u>E</u>	<u>N</u>	<u>T</u>	<u>I</u>	<u>C</u>	<u>C</u>	<u>H</u>	<u>I</u>	<u>E</u>		
	<u>C</u>	<u>A</u>	<u>M</u>	<u>I</u>	<u>N</u>	<u>O</u>								
				<u>B</u>	<u>A</u>	<u>M</u>	<u>B</u>	<u>I</u>	<u>N</u>	<u>I</u>				
<u>P</u>	<u>A</u>	<u>N</u>	<u>E</u>	<u>T</u>	<u>T</u>	<u>O</u>	<u>N</u>	<u>E</u>						
				<u>B</u>	<u>A</u>	<u>B</u>	<u>B</u>	<u>O</u>	<u>N</u>	<u>A</u>	<u>T</u>	<u>A</u>	<u>L</u>	<u>E</u>
	<u>R</u>	<u>E</u>	<u>G</u>	<u>A</u>	<u>L</u>	<u>I</u>								
			<u>P</u>	<u>R</u>	<u>E</u>	<u>S</u>	<u>E</u>	<u>P</u>	<u>E</u>					

Da parte di comitato direttivo con cari saluti,

Gon Koiter (redactie)